

Miljø- og
Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Natura 2000- plejeplan

for lysåbne naturtyper og arter
på Naturstyrelsens arealer
2. planperiode 2016-2021
i Natura 2000-område nr. 30
*Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og
Skals, Simested og Nørre Ådale samt
Skraavad Bæk*

Titel:

Natura 2000-plejeplan for lysåbne naturtyper og arter på Naturstyrelsens arealer.

2. planperiode 2016-2021 i Natura 2000-område nr. **30, Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådale samt Skravad Bæk**

Udgiver:

Naturstyrelsen
Gjøddinggård
Førstballevej 2
7183 Randbøl
www.nst.dk

År:

2017

Foto:

Peter Bundgaard Jensen

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.

978-87-7179-030-6

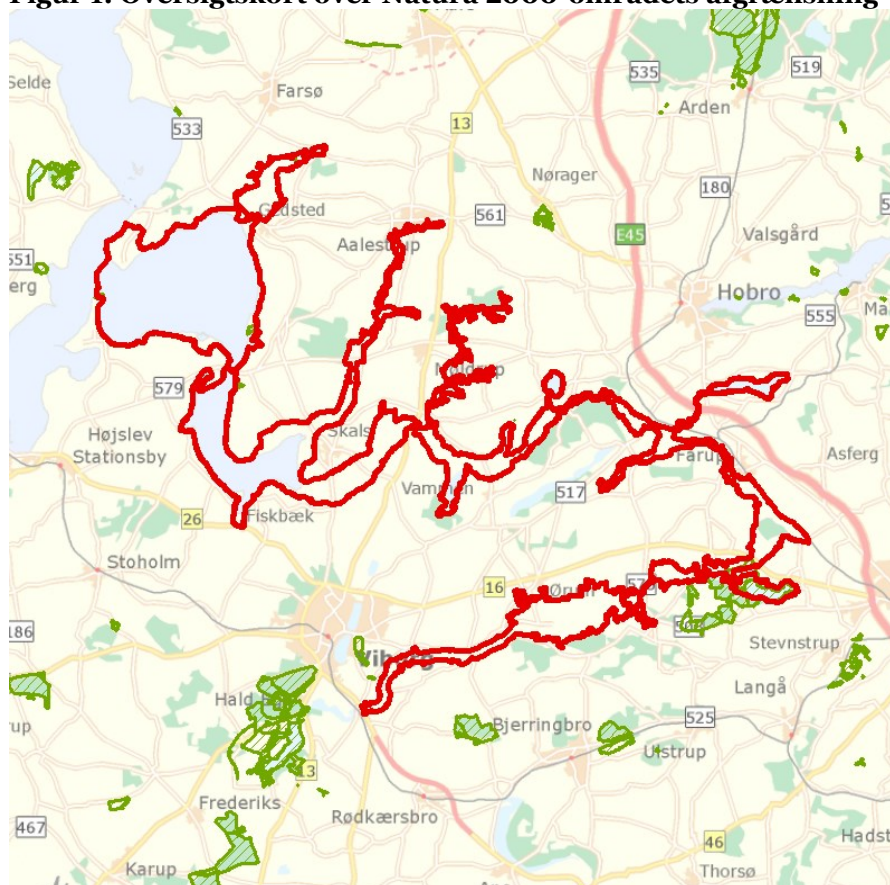
Må citeres med kildeangivelse.

1. Generelt

Der er 20. april 2016 offentliggjort Natura 2000-planer for 252 områder i Danmark.

Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område N30, *Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådale samt Skravad Bæk* og vedrører Naturstyrelsens arealer på 458 ha.

Figur 1: Oversigtskort over Natura 2000-områdets afgrænsning

- Natura2000 område
- Naturstyrelsens areal

I denne plejeplan er arealer og indsatser opdelt på henholdsvis lysåbne naturtyper og arter knyttet til de lysåbne naturtyper. Natura 2000 plejeplaner for de skovbevoksede naturtyper, samt mere detaljerede oplysninger om indsatsen i Natura 2000-områderne findes på Naturstyrelsens hjemmeside vedr. Natura 2000. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan. For supplerende læsning herom henvises til Naturstyrelsens driftsplaner for det pågældende område, som findes på Naturstyrelsens hjemmeside vedr. driftsplanlægning.

Naturstyrelsen har udarbejdet et resumé af plejeplanen, som indgår i en kommunal Natura 2000-handleplan. Dette resumé er vedlagt som bilag 1.

Plejeplanen gælder for perioden 2016 -2021 og skal således senest være gennemført med udgangen af år 2021. Plejeplanen vil forsat være gældende efter 2021 og efterfølgende alene blive ajourført, når der foretages ændringer i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, ændringer i Natura 2000- eller driftsplanlægningen eller ændringer i øvrige forhold, der måtte give anledning til at ajourføre plejeplanen.

Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensyn til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

Overvågning

Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogram. Desuden afreporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år.

I 2016-18 foretager Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) genkortlægning og tilstandsvurdering på alle arealer (lysåbne naturtyper og skovnaturtyper), og resultatet forventes at indgå i kommende basisanalyser for hvert enkelt område i 2019.

Få adgang til MiljøGIS overvågningsdata fra basisanalysen her:

<http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=natura2000planer2h2014>

2. Områdebeskrivelse

Området strækker sig fra Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning og Lovns halvøen i vest over de fire store vandløb Lerkenfeld, Simested, Skals og Nørreå til de store mosearealer ved Øster Bjerregrav og Fussing - og Glenstrup søer mod øst.

Skalsådalene er en af landets bredeste og er nedstrøms ved Hjarbæk Fjord ret kulturpåvirket, da hovedparten i en eller anden form er under landbrugsdrift. Længere oppe indeholder ådalen mange gamle tørvegravningsarealer, herunder det store og vildtvoksende område Bjerregrav Mose. Området blev tidligere udnyttet til engdrift og græsning, men hovedparten er i dag uden drift og under tilgroning med især pil.

Nørreåen har modsat det tre andre store vandløb afløb mod øst. Nørreåen modtager afløbsvandet fra et stort søsystem uden for Natura 2000-området bestående af blandt andet Hald Sø og Viborg søerne, og åen afvander til Gudenåen. Midt i Nørreådalene ligger Ø Bakker, der er en stejl og markant morænebakke med hede.

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På SVANAs hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Figur 2: Kort over Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området.

 Natura2000 område

 Naturstyrelsens areal

Indenfor området ejer Naturstyrelsen arealer omkring Fussingø, karakteriseret ved den godt 200 ha, store Fussing Sø, de store engarealer i Skals Å-dalen, og skrænterne mod Fussing Sø og Møllebækken samt arealer grænsende op til Lovns Bredning og Hjarbæk Fjord ved Ulbjerg Klint, syd for Sundstrup By samt et par mindre arealer på halvøen Lundø, mellem Skive Fjord og Lovns Bredning.

Området omkring Fussingø er naturmæssigt domineret af Fussing Sø, dertil forekommer betydelige arealer med græssede enge, skovbevoksede tørvemoser og naturskov af især bøg, eg og el/ask.

Ulbjerg Klint ligger i et kuperet landskab med vestvendte kystskrænter. Området rummer et meget værdifuldt gammelt overdrev, med en særdeles artsrig vegetation med adskillige sjældne arter, bl.a. en tusindtallig bestand af Opret Kobjælde.

Tabel a: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		
	naturtype	Total
1220	Strandvold med flerårige	2,1
1230	Kystklint/klippe	0,9
1330	Strandeng	7,7
4030	Tør hede	0,2
6210	Kalkoverdrev	9,9
6230	Surt overdrev	2,5
6410	Tidvis våd eng	0,4
7220	Kildevæld	0,3
7230	Rigkær	2,6
Hovedtotal		26,7

Desuden er der i udpegningsgrundlaget nævnt følgende arter, der forekommer, eller har potentiale til at kunne indfinde sig, i Naturstyrelsens dele af Natura 2000-området:

- Bæklampret (1096)
- Stor Vandsalamander (1166)
- Damflagermus (1318)
- Odder (1355)

3. Status for gennemførelse og erfaringer fra 1. plejeplanperiode

Plejeplanen for 1. planperiode omfattede græsning med husdyr, kreaturer og heste suppleret med rydning af træagtig opvækst.

Naturstyrelsen har gennemført en evaluering i form af en statusopgørelse og overvejelser om hvilke erfaringer, der kan drages af første planperiode. Med baggrund i denne evaluering kan Naturstyrelsen konkludere, at de planlagte indsatser er gennemført i plejeperioden for Naturstyrelsens arealer og at disse indsatser har bidraget positivt til opfyldelse af Natura 2000-planens målsætninger.

Tabel b: Status for gennemførelse af plejeplanens mål for 1. planperiode 2009-2015.

Gennemførte indsatser (antal)	6	Gennemførte indsatser (areal)	34,9 ha	98,8 %
Ikke-gennemførte indsatser (antal)	1	Ikke-gennemførte indsatser (areal)	0,4 ha	1,2 %

Tabel c: Oversigt over konkrete indsatser der ikke er gennemført med begrundelse

Natur type	Naturtype navn	Plejemål	Plejetiltag	ha	Begrundelse for manglende gennemførelse
7230	Rigkær	Naturtype-bevarende pleje	Rydning af opvækst	0,4	Rydningen har afventet hegning af hele engarealet, er nu etableret. Rydning gennemføres i næste planperiode.

Generelle bemærkninger og konkrete erfaringer i forhold til 1. generations plejeplanlægning

Generelle bemærkninger

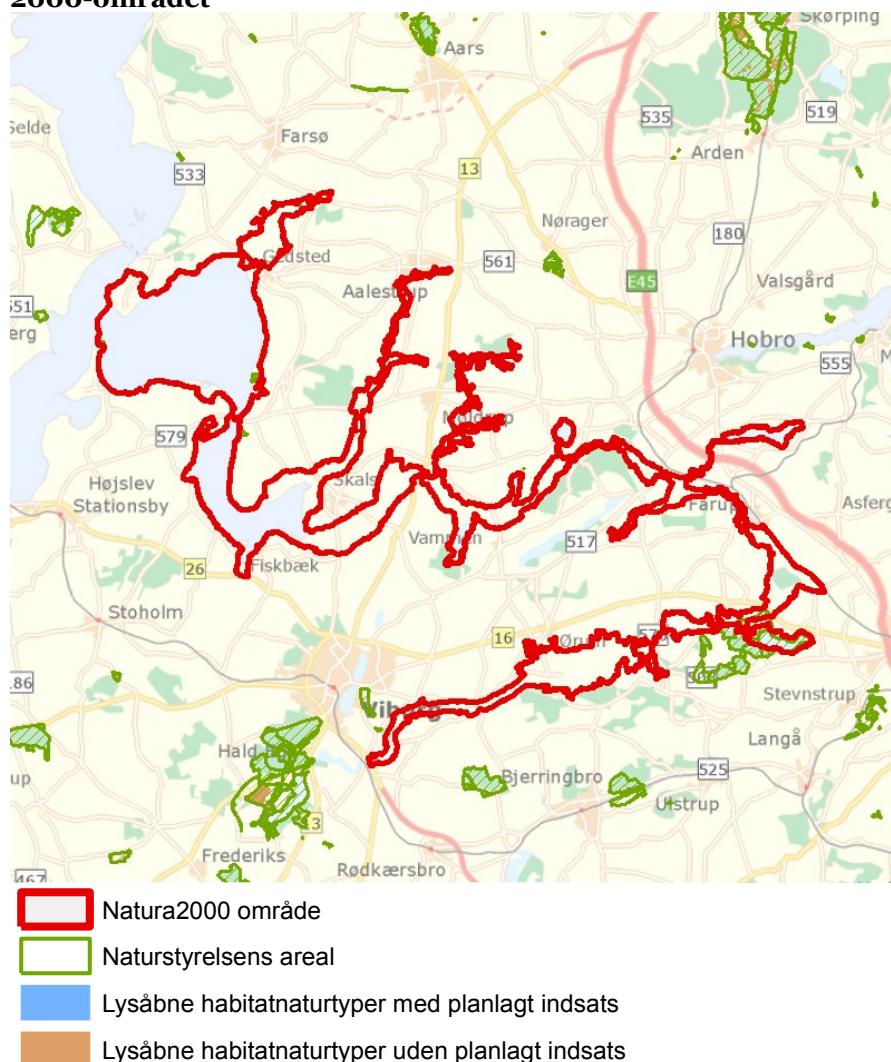
Driften af de lysåbne naturarealer indenfor Natura 2000 området gennemført i 1. planperiode er i princippet fortsættelser af eksisterende driftsaktiviteter, fortrinsvis græsning og rydning af opvækst. Arealerne er i god drift og i fin plejetilstand. Arealerne søges drevet ved sommergræsning med kvæg som hidtil.

Konkrete erfaringer

- Plejemål for de lysåbne naturarealer har været **sikring af naturtypen og naturtypebevarende drift**. Disse plejemål er opfyldt og det vurderes at de igangværende plejetiltag er tilstrækkelige til at sikre og opretholde naturtyperne.
- I 1. planperiode var identificeret et ca 1 ha. stort areal med – 91E0 Elle- og askeskov – der skulle konverteres til anden naturtype. Plejemålet var ”Udvikling mod 7230, Riggær”. Pågældende plejemål er nået, idet det pågældende areal ved seneste registrering er kortlagt som 7230 – Riggær.
- I 1. planperiode er der ikke planlagt plejetiltag/indsats af hensyn til arter alene. Det vurderes at arterne på udpegningsgrundlaget har haft gavn af indsatsen for naturtyperne i området.

4. Mål og plejetiltag

Figur 3: Oversigt over lysåbne naturtyper og planlagte indsatser i Natura 2000-området

Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens målsætninger og adresserer konkret følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

- Der sikres sammenhæng mellem forekomster af overdrev og rigkær med henblik på at gøre arealet mere robust overfor a) pludselige hændelser (f.eks. ekstreme vejrforhold), b) klimaændringer c) for at mindske randpåvirkninger fra omkringliggende landbrugsarealer eller d) for at bidrage til etablering af større driftsenheder.
- Naturstyrelsen forbereder og igangsætter i dialog med relevante kommunalbestyrelser et større projekt med fokus på at skabe sammenhæng mellem arealer med overdrev, kildevæld og rigkær i Natura 2000-områderne nr. 15, 18, 22, 30, 33, 222 og 223 med henblik på, at der på

længere sigt kan opnås gunstig bevaringsstatus for rigkær. Projektet skal i det omfang, at det er muligt indenfor EU-Life-ordningens projektkrav bidrage til opfyldelse af vandmiljø- og klimamål. Potentielt berørte lodsejere vil blive nærmere orienteret i forbindelse med udarbejdelse af et projektforslag

- Der sikres sammenhæng i levestederne for områdets truede ynglefugle, således at de samlede levesteder udvides og sammenbindes.
- Der søges udtaget kulstofholdige lavbundsjord i tilknytning til rigkær, så der kan skabes større sammenhængende arealer samtidig med, at udtagningen bidrager til at reducere udledningen af CO₂ og et renere vandmiljø.
- Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtyperne strandvold med flerårige urter, tør hede og surt overdrev med fokus på arealer med en forekomst på over 10 %.
- Naturstyrelsen vil være særlig opmærksomme på arealer med våd- og tør hede, kalk- og surt overdrev, enekrat, tidvis våd eng, rigkær og arterne gul stenbræk og damflagermus, som har væsentlige forekomster i området (jf. områdets målsætning) og er i tilbagegang.

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens *mål* for de ovenstående lysåbne naturtyper og arter i denne planperiode. Der kan være flere mål for et givent areal med en naturtype, og det samme kan være tilfældet for en art.

Desuden præsenteres de typer af *plejetiltag*, som Naturstyrelsen vil anvende på baggrund af Naturstyrelsens erfaringer og bedste viden om naturpleje, der blandt andet omtales i det vejledende indsatskatalog for Natura 2000-plejeplanlægning for lysåbne naturtyper, Skov- og Naturstyrelsens Naturplejestrategi (1999), Naturstyrelsens plejebog om 'Græsning og høslæt i naturplejen', Naturstyrelsens plejebogsserie for henholdsvis overdrev, ferske enge, søer, strandenge, hede, mose, små vandhuller samt Naturstyrelsens Naturportal.

På et areal kan der forekomme mere end én slags plejetiltag, ligesom der kan være fastlagt flere tiltag for en art.

Arealtallene i tabellerne udtrykker Naturstyrelsens vurdering af omfanget af de enkelte plejetiltag, der vil blive gennemført i plejeplanens periode. På Naturstyrelsens hjemmeside vedr. Natura 2000 findes links til kort med detaljerede oplysninger om mål og indsatser på lokalitetsniveau.

Plejemål og plejetiltag for lysåbne naturtyper

Der vil på de lysåbne naturtyper i dette Natura 2000-område blive foretaget *løbende* pleje, med henblik på opretholdelse af naturtypen i form af henholdsvis græsning på enge, overdrev kær og bekæmpelse af invasive arter strandvold, strandeng og hede, jf. nedenstående skema.

Tabel e: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	1220	Strandvold med flerårige	Sikring af naturtypen	2,1
			Naturlig dynamik	1,0
			Naturtypebevarende pleje	1,1
	1230	Kystklint/klippe	Sikring af naturtypen	0,9
			Naturlig dynamik	0,9
	1330	Strandeng	Sikring af naturtypen	7,7
			Naturtypebevarende pleje	7,7
	4030	Tør hede	Naturtypebevarende pleje	0,2
	6210	Kalkoverdrev	Sikring af naturtypen	9,9
			Naturtypebevarende pleje	9,9
	6230	Surt overdrev	Sikring af naturtypen	2,5
			Naturtypebevarende pleje	2,5
	6410	Tidvis våd eng	Sikring af naturtypen	0,4
			Naturtypebevarende pleje	0,4
	7220	Kildevæld	Sikring af naturtypen	0,3
			Naturlig dynamik	<0,1
			Naturtypebevarende pleje	0,3
	7230	Rigkær	Sikring af naturtypen	2,6
			Naturtypebevarende pleje	2,6

Tabel f: Planlagte løbende plejetiltag af hensyn til lysåbne naturtyper
Areal omfattet af indsatsen (ha)

		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	1220	Strandvold med flerårige	Andet areal uden drift	Eksisterende	1,0
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,1
	1230	Kystklint/klippe	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	0,9
	1330	Strandeng	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	1,2
			Græsning	Eksisterende	5,2
	4030	Tør hede	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,2
	6210	Kalkoverdrev	Græsning	Eksisterende	9,9
	6230	Surt overdrev	Græsning	Eksisterende	2,5
	6410	Tidvis våd eng	Græsning	Eksisterende	0,4
			Rydning af opvækst	Eksisterende	0,4
	7220	Kildevæld	Andet areal uden drift	Eksisterende	<0,1
			Græsning	Eksisterende	0,3
	7230	Rigkær	Græsning	Eksisterende	2,6

I tabel f er der en opdeling i to kategorier "Eksisterende" og "Nyt":

- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Plejemål og plejetiltag for arter

Som hovedregel vil arterne på udpegningsgrundlaget have gavn af plejetiltagene for naturtyperne i de områder som arten er eller potentielt kan blive tilknyttet. Disse plejetiltag fremgår af tabel f og g.

Naturstyrelsen planlægger ikke yderligere indsats for arterne end de plejetiltag, der er oplyst under plejeplanerne for de lysåbne naturtyper.

En mere detaljeret beskrivelse af specifikke artsplejetiltag fremgår af Naturstyrelsens hjemmeside vedr. Natura 2000.

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at

- For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse I eller II er målsætningen, at udviklingen i deres areal og tilstand er stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse III-V er målsætningen, at udviklingen i deres natur/skovtilstand er i fremgang, således at der på sigt

opnås natur/skovtilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

- Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.
- For arter uden tilstandsvurderingssystem og for deres levesteder er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af levestederne for de udpegede arter stabiliseres eller øges, således at der er grundlag for tilstrækkelige egnede yngle- og fourageringsområder for arterne.
- Natura 2000-området bidrager til at sikre eller genoprette levesteder for en levedygtig bestand af de udpegede arter på nationalt og/eller internationalt niveau. Tilstanden og det samlede areal af levestederne for arten engsnarre som ynglefugl sikres eller øges, således at der er tilstrækkeligt med egnede ynglesteder for arten i området. Afgørelser i forbindelse med konsekvensvurderinger baseres på en konkret vurdering.
- Natura 2000-området, skal bidrage til at sikre levesteder for en levedygtig bestand på nationalt og/eller internationalt niveau. Tilstanden og det samlede areal af levesteder for sangsvane som trækfugl i området skal sikres eller øges, således at der findes tilstrækkelige egnede raste- og fødesøgningssteder for arten, og så området kan huse en tilbagevendende rastebestand på 1100 sangsvaner.
- Natura 2000-området, skal bidrage til at sikre levesteder for en levedygtig bestande på nationalt og/eller internationalt niveau. Tilstanden og det samlede areal af levestederne for arterne hvinand, taffeland, trolldand, blichøne og fiskeørn som trækfugle i området sikres eller øges, således at der findes egnede raste- og fødesøgningssteder for arterne. Afgørelser i forbindelse med konsekvensvurderinger baseres på en konkret vurdering.

Bilag

Bilag 1: Resumé af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N30, Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådale samt Skravad Bæk

Området strækker sig fra Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning og Lovns halvøen i vest over de fire store vandløb Lerkenfeld, Simested, Skals og Nørreå til de store mosearealer ved Øster Bjerregrav og Fussing - og Glenstrup søer mod øst.

Skalsådalen er en af landets bredeste og er nedstrøms ved Hjarbæk Fjord ret kulturpåvirket, da hovedparten i en eller anden form er under landbrugsdrift. Længere oppe indeholder ådalen mange gamle tørvegravningsarealer, herunder det store og vildtvoksende område Bjerregrav Mose. Området blev tidligere udnyttet til engdrift og græsning, men hovedparten er i dag uden drift og under tilgroning med især pil.

Nørreåen har modsat det tre andre store vandløb afløb mod øst. Nørreåen modtager afløbsvandet fra et stort søsystem uden for Natura 2000-området bestående af blandt andet Hald Sø og Viborg søerne, og åen afvander til Gudenåen. Midt i Nørreådalen ligger Ø Bakker, der er en stejl og markant morænebakke med hede.

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På SVANAs hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Tabel I: Kortlagte lysåbne naturtyper i plejeplanen

Lysåbne naturtyper (ha)		
	naturtype	Total
1220	Strandvold med flerårige	2,1
1230	Kystklint/klippe	0,9
1330	Strandeng	7,7
4030	Tør hede	0,2
6210	Kalkoverdrev	9,9
6230	Surt overdrev	2,5
6410	Tidvis våd eng	0,4
7220	Kildevæld	0,3
7230	Rigkær	2,6
Hovedtotal		26,7

Desuden er der i udpegningsgrundlaget nævnt følgende arter, der forekommer, eller har potentiale til at kunne indfinde sig, i Naturstyrelsens dele af Natura 2000-området:

- Bæklampret (1096)
- Stor Vandsalamander (1166)
- Damflagermus (1318)

- Odder (1355)

Indsats for de lysåbne naturtyper

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsats for de lysåbne naturtyper på udpegningsgrundlaget.

Tabel II: Plejemål for lysåbne naturtyper

Målsatte habitatnaturtyper (ha)				
		Naturtype	Målsætning	Total
Eksisterende habitatnatur	1220	Strandvold med flerårige	Sikring af naturtypen	2,1
			Naturlig dynamik	1,0
			Naturtypebevarende pleje	1,1
	1230	Kystklint/klippe	Sikring af naturtypen	0,9
			Naturlig dynamik	0,9
	1330	Strandeng	Sikring af naturtypen	7,7
			Naturtypebevarende pleje	7,7
	4030	Tør hede	Naturtypebevarende pleje	0,2
	6210	Kalkoverdrev	Sikring af naturtypen	9,9
			Naturtypebevarende pleje	9,9
	6230	Surt overdrev	Sikring af naturtypen	2,5
			Naturtypebevarende pleje	2,5
	6410	Tidvis våd eng	Sikring af naturtypen	0,4
			Naturtypebevarende pleje	0,4
	7220	Kildevæld	Sikring af naturtypen	0,3
			Naturlig dynamik	<0,1
			Naturtypebevarende pleje	0,3
	7230	Rigkær	Sikring af naturtypen	2,6
			Naturtypebevarende pleje	2,6

Tabel III: Planlagte løbende plejetiltag for lysåbne naturtyper**Areal omfattet af indsatsen (ha)**

		Naturtype	Plejetiltag	Omfattet af eksisterende planlægning	Total
Eksisterende habitatnatur	1220	Strandvold med flerårige	Andet areal uden drift	Eksisterende	1,0
			Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,1
	1230	Kystklint/klippe	Ingen indsats i planperioden	Eksisterende	0,9
	1330	Strandeng	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	1,2
			Græsning	Eksisterende	5,2
	4030	Tør hede	Bekæmpelse af invasive arter	Eksisterende	0,2
	6210	Kalkoverdrev	Græsning	Eksisterende	9,9
	6230	Surt overdrev	Græsning	Eksisterende	2,5
	6410	Tidvis våd eng	Græsning	Eksisterende	0,4
			Rydning af opvækst	Eksisterende	0,4
	7220	Kildevæld	Andet areal uden drift	Eksisterende	<0,1
			Græsning	Eksisterende	0,3
	7230	Rigkær	Græsning	Eksisterende	2,6

I tabel III er der en opdeling i to kategorier "Eksisterende" og "Nyt":

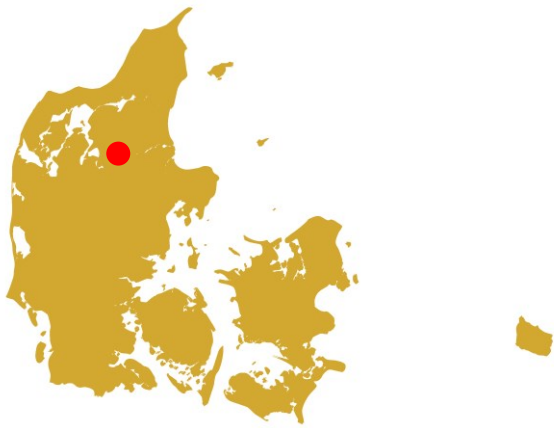
- "Eksisterende": Kategorien dækker over de tilfælde, hvor det pågældende plejetiltag allerede er omfattet af den eksisterende driftsforvaltning eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at plejetiltaget vil blive gennemført i plejeplanperioden.
- "Nyt": Kategorien omfatter de tiltag, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2016-2021.

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for naturtyper og arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at

- For naturtyper og for arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse I eller II er målsætningen, at udviklingen i deres areal og tilstand er stabil eller i fremgang.
- For naturtyper og arters levesteder, der er vurderet til natur/skovtilstandsklasse III-V er målsætningen, at udviklingen i deres natur/skovtilstand er i fremgang, således at der på sigt opnås natur/skovtilstand I-II og gunstig bevaringsstatus, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.
- Det samlede areal af naturtypen/levestedet skal være stabilt eller i fremgang, hvis naturforholdene tillader det.
- For arter uden tilstandsvurderingssystem og for deres levesteder er målsætningen gunstig bevaringsstatus. Det betyder, at tilstanden og det samlede areal af levestederne for de udpegede arter stabiliseres eller øges, således at der er grundlag for tilstrækkelige egnede yngle- og fourageringsområder for arterne.
- Natura 2000-området bidrager til at sikre eller genoprette levesteder for en levedygtig bestand af de udpegede arter på nationalt og/eller internationalt niveau. Tilstanden og det samlede areal af levestederne for arten engsnarre som ynglefugl sikres eller øges, således at der er tilstrækkeligt med egnede ynglesteder for arten i området. Afgørelser i forbindelse med konsekvensvurderinger baseres på en konkret vurdering.

- Natura 2000-området, skal bidrage til at sikre levesteder for en levedygtig bestand på nationalt og/eller internationalt niveau. Tilstanden og det samlede areal af levesteder for sangsvane som trækfugl i området skal sikres eller øges, således at der findes tilstrækkelige egnede raste- og fødesøgningssteder for arten, og så området kan huse en tilbagevendende rastebestand på 1100 sangsvaner.
- Natura 2000-området, skal bidrage til at sikre levesteder for en levedygtig bestand på nationalt og/eller internationalt niveau. Tilstanden og det samlede areal af levestederne for arterne hvinand, taffeland, troldand, blichøne og fiskeørn som trækfugle i området sikres eller øges, således at der findes egnede raste- og fødesøgningssteder for arterne. Afgørelser i forbindelse med konsekvensvurderinger baseres på en konkret vurdering.

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Naturstyrelsen

Gjøddinggård
Førstballevej 2
7183 Randbøl

www.nst.dk